

ZDRUŽENJE NADZORNIKOV
SLOVENIJE

za učinkovito korporativno
upravljanje

Sporočilo za javnost
17. november 2010

Posvet o nagrajevanju uprav in nadzornih svetov
17. november 2010, Ljubljana

Uprave in nadzorniki z nižjimi prejemki v 2009

Raziskava Zdrúženja nadzornikov Slovenije in Zdrúženja Manager je pokazala, da so se v letu 2009 prejemki uprav in nadzornikov občutno znižali, kar izkazuje, da organi upravljanja in vodenja nosijo delež prilagajanja ohlajenim gospodarskim okoliščinam. Sodelujoči na omizju v okviru Posveta o nagrajevanju uprav in nadzornih svetov so opozorili na visok pomen transparentnosti pri politiki nagrajevanja in na urejanje področja s priporočili stroke v obliki kodeksov namesto administrativnih ali zakonodajnih predpisov.

Na posvetu v organizaciji Zdrúženja nadzornikov Slovenije in Zdrúženja Manager sta prof. dr. Sergeja Slapničar z Ekonomske fakultete v Ljubljani in mag. Irena Prijović, generalna sekretarka ZNS, predstavili rezultate raziskave Nagrajevanje uprav in nadzornih svetov v Sloveniji 2007 – 2009, ki sta jo izvedli Zdrúženje nadzornikov Sloveniji in Zdrúženje Manager (ključne ugotovitve raziskave so v prilogi - nadaljevanju sporočila).

Na omizju, ki je sledilo predstavitvi, so sogovorniki: Borut Jamnik, predsednik ZNS in predsednik uprave KAD, d.d., Sonja Šmuc, izvršna direktorica Zdrúženja Manager, dr. Borut Bratina z Ekonomsko-poslovne fakulteta Univerze v Mariboru, Cvetka Selšek, predsednica upravnega odbora SKB banke in Aleksander Zalaznik, generalni direktor Danfoss Trate, izpostavili pomembnost raziskave, ker na podlagi jasne metodologije na strokoven način analizira stanje na področju nagrajevanja uprav in nadzornikov v Sloveniji.

Borut Jamnik je izpostavil neustrezna razmerja med plačili članov uprav in nadzornih svetov v Sloveniji. V evropski praksi se je namreč izoblikovalo razmerje kot 12-kratnik, kar pomeni, da je mesečna bruto plača člana uprava enaka letnemu plačilu člana nadzornega sveta.

Sonja Šmuc je opozorila, da raziskava podira mite o dobro plačanih managerjih, saj je bila v letu 2009 razlika med povprečno plačo zaposlenega in plačo člana uprave 1 : 5,4 (neto) - ob tem, da so povprečne plače zaposlenih v družbah, vključenih v raziskavo, v letu 2009 celo nekoliko zrasle, medtem ko so plače vodilnih upadle za več kot 11 odstotkov.

ZDRUŽENJE NADZORNIKOV
SLOVENIJE

za učinkovito korporativno
upravljanje

ZDRUŽENJE
MANAGER

Cvetka Selšek in Aleksander Zalaznik sta predstavila politiko nagrajevanja uprav v korporacijah, v katerih delujeta. V obeh primerih je nagrajevanje postavljeno transparentno, skladno s cilji korporacije in z jasnimi merili za doseganje variabilnega dela plačila. Da se ravno slednje kaže kot problematika v Sloveniji, je opozoril dr. Borut Bratina z ugotovitvijo, da nimamo izoblikovanih učinkovitih modelov na področju uporabe variabilnega nagrajevanja.

Sogovorniki so se strinjali, da je raziskava prava spodbuda za nadaljnji razvoj na pomembnem področju korporativnega upravljanja, da izpostavlja razumnost pri plačilih uprav in tvegano nizke stroške nadzora. Prav tako opozarja na neprimernost slovenske prakse urejanja te tematike z zakonodajnimi predpisi namesto s priporočili in kodeksi strokovnih združenj, kot je to značilno za mednarodna okolja.

Poročilo o raziskavi je objavljeno na spletni strani [Zdrúženja Manager](#) in Zdrúženja nadzornikov Slovenije.

Irena Prijović
generalna sekretarka ZNS

T: 01 / 530 86 38
M: +386 41 361 059
E: irena.prijovic@zdruzenje-ns.si

Sonja Šmuc
izvršna direktorica Zdrúženja Manager

T: 01 / 58 98 586
M: 041 69 88 08
E: sonja.smuc@zdruzenje-manager.si

Priloga: Ključne ugotovitve raziskave

ZDRUŽENJE NADZORNIKOV
SLOVENIJE

za učinkovito korporativno
upravljanje

ZDRUŽENJE
MANAGER

Priloga: Ključne ugotovitve raziskave

Rezultati raziskave o stroških vodenja

V povprečju so se bruto prejemi članov uprav med leti 2008 (181.59 EUR) in 2009 (158.512 EUR) znižali za 12,7 odstotkov. Bruto prejemi uprav v letu 2009 so bili tako še nižji kot v letu 2007 (167.408 EUR). Delež variabilnih prejemkov na člana uprave v družbah, kjer so ta podatek razkrivali, je bil leta 2007 v povprečju 49.837 EUR, leta 2008 je znašal 54.435 EUR, v letu 2009 pa se je znesek v povprečju zmanjšal za okoli petkrat in je znašal le še 10.858 EUR.

Povprečni prejemi uprav so bili v tem obdobju najbolj odvisni od velikosti podjetja. Deloma se velikost prejemkov člana uprave pojasni z večjo kompleksnostjo poslovanja. V letu 2009 je višina povprečne plače zaposlenih značilno vplivala na višino prejemkov uprav. V tem letu je nanje značilno vplivala še donosnost sredstev, kar nakazuje, da je upad dobičkov dejansko povzročil upad plač članov uprav. Državno lastništvo (delež države vključuje delež KAD in SOD) je v letih 2008 in 2009 imelo negativni vpliv na prejeme članov uprav, vendar le-ta ni bil statistično značilen. To pomeni, da učinki Sklepa Vlade RS z dne 22.1.2009 glede sklepanja pogodb za poslovodne osebe v podjetjih v večinski lasti države, še niso izraženi v rezultatih za celotni vzorec javnih delniških družb, saj naj bi člani nadzornih svetov v teh družbah plačo članov uprav uskladili z majem 2009. Razlog je tudi ta, da od 49 podjetij v vzorcu leta 2009 kar 22 podjetij nima državnega lastništva in zato zanje ti ukrepi niso veljali. Le v 12 podjetjih pa delež države znaša 25 odstotkov in več. Praksa nagrajevanja uprav v letu 2009 je v povprečju pokazala na razumna razmerja med povprečnimi prejemi uprav in zaposlenih v teh družbah. Povprečni bruto prejemi uprav so znašali 7,3-kratnik in neto prejemi uprav 5,4-kratnik povprečne bruto oz. neto plače zaposlenega v teh družbah.

Rezultati raziskave o stroških nadzora

Prejemi nadzornikom v javnih delniških družbah so se med leti 2007 (15.354 EUR) in 2009 (9.346 EUR) v povprečju znižali za 40 odstotkov. To znižanje pa še ne vključuje v celoti posledic Sklepa Vlade RS z dne 22.1.2009 glede omejevanja plačil nadzornikom v podjetjih v večinski lasti države kot tudi v družbah, kjer država nima prevladujočega deleža, pa je s skupščinskim sklepom vseeno prišlo do spremembe politike prejemkov nadzornikov. V večini podjetij, na katere se sklep nanaša, so se spremembe plačil nadzornikov začele uveljavljati šele za drugo polovico leta 2009, kar se bo odrazilo predvsem v letu 2010. V vzorcu družb za leto 2009 je namreč 55 odstotkov družb z neposrednim ali posrednim lastništvom države (delež države vključuje delež KAD in SOD). Samo v 24,5 odstotkih družb v vzorcu pa ima država 25 in več odstotni delež.

ZDRUŽENJE NADZORNIKOV
SLOVENIJE

za učinkovito korporativno
upravljanje

ZDRUŽENJE
MANAGER

Praksa v tem obdobju je pokazala na neustrezna razmerja med plačili članov uprav in nadzornih svetov. V letu 2009 je bilo povprečno razmerje med letnimi bruto prejemki člana uprave in člana nadzornega sveta 51-kratnik. V evropski praksi se je izoblikovalo razmerje kot 12-kratnik, kar pomeni, da je mesečna bruto plača člana uprave enaka letnemu plačilu člana nadzornega sveta. V povprečju je član nadzornega sveta v teh družbah letno prejel 0,41-kratnik povprečne letne bruto plače zaposlenega v družbi. Prejemki nadzornikov v letu 2007 so bili odvisni od uspešnosti poslovanja družb, zaradi udeležbe v dobičku kot pomembnega dela prejemkov, medtem ko je bila njihova višina v letih 2008 in 2009 predvsem odvisna od velikosti družbe, kar se pojasnjuje z obsegom in kompleksnostjo nadzora. Na nižje povprečne prejemke nadzornikov je vplivala koncentracija lastništva prvih teh lastnikov. Viden vpliv državnega lastništva na višino plačil nadzornikom se z upoštevanjem omenjenega vladnega sklepa pričakuje v letu 2010.